

AMADE LÁSZLÓ «NÖTELEN- ÉS HÁZASÉLET»-ÉHEZ.

Amade tréfás költeményének tudvalevőleg eredeti kézirata nem maradt. Alapszövegnek Négyesy a Kultsár-kiadta szöveget (1796) közölte. Kevésbé ismeretes, hogy ugyanez a szöveg megjelent az 1805-re szóló kolozsvári *Ujj és Ó Kalendáriumban* is («Hanckens Bálint Continuatioja szerint, nyomt. a' Reform-Kolégium Betüivel»), «ama hires Poeta Báró Amadé László versei közül.» — Ráműtöttem egy másik változatra (IK. 1933. 149. l.), amelyet Szirmay nyomtatott ki a *Hungaria in Parabolisban* (1807): ebben — bár Kultsárénál rövidebb — eddig nem ismert strófák is vannak. A M. Tud. Akadémia könyvtárában most a költeménynek egy egykorú vagy közelkorú kézirata került kezembe (M. Irod. Népkölt. 8r X. k. 193. sz.), amely egészen eltérő rendben¹ és részben eltérő szöveggel 31 strófát őrzött meg. (Kultsár-nál 37, Szirmaynál 30). Címe: *Síralmas panasza az Házasság által megcsalott egy Iffiumnak*. Leginkább következő két strófája tér el:

Nyolczvan röff sínórral tzi frazot ruhajok
Tollas vagy bokretas kalpagjak csuhajok
Szironyál tarkaszot bőr dohány zacskojok
bizsnyosagot tehet irrül Kassa tajok

[Szirmaynál: 7/b]

Ezüst sarkantyuját le törte csismamnak
Oda van krepinye parádé ruhámnak
Ekepen kell járni hires paripanak
Auf seit betsületi gavallírságomnak.

[Kultsár-nál: 19.]

Kéziratunk — bár láthatólag romlott szöveg — helyenként jobb részletet tartott meg, mint Kultsáré, vagy Szirmayé. Szirmaynál pl. «nyoltz száz réff' sujtás» van egy ruhán (ami mégis kicsit sok), Kultsár-nál az asszony «egyik sarkantyúját» törte le a csizmának. Másutt is értelmesebbé válik a vers; a 6. strófában Kultsár szerint

Szerszámaim...
Sok színű szírommal vóltanak tarkazva
Vagy bagariából csak czi frán csinálva.

Kéziratunkban:

Szironyval, aranyval 's ezüstvel tarkazva
Vagy bagariából csak sínán csinálva.

Ehhez tudni kell, hogy *szirony* a MTsz. szerint (II. 570. l.) «keskeny (színes) bőrszalag v. bőrfonál (a melylyel a bundát, ködment cifrázzák v. a melyből ostort fonnak).»

GÁLÓS REZSŐ.

¹ Négyesy kiadásának számozását véve — ha Szirmay új strófáit 7/b és 18/b-nek számozzuk — kéziratumk versszakainak rendje a következő: 1., 7., 7/b., 8., 4–6., 3., 2., 12., 13., 11., 9., 15–17., 18/b., 18., 22., 21., 23–26., 19., 31., 33., 34., 36., 35., 37. stb.